

U poznom klasičnom periodu islamskoga mišljenja ime Dželaluddina es-Sujutija zauzima središnju poziciju. U oktobru 2005. godine napunilo se pet stoljeća od njegovog preseljenja na Ahiret. Bio je znameniti i slavni komentator Kur'ana i hadisa, historičar, lingvista, leksikograf, bibliograf, jedan od posljednjih enciklopedijski obrazovanih alima u islamskom kulturnom miljeu. Rođen je u Kairu (1445.-1505.), gradu koji stoljećima simbolizira muslimansku učenost. Njegovo djelo do sada je uglavnom bilo poznato uskom krugu specijalista iz oblasti tefsirskih i hadiskih nauka. U ovom broju Muallima objavljujemo dva teksta u rubrici TEFSIR o Dželaluddinu es-Sujutiju s namjerom da obilježimo pet stoljeća života njegovog djela koje se izučava širom muslimanskoga svijeta. Tekst o crticama iz es-Sujutijeve biografije i naukovnog stasanja preuzeli smo iz knjige dr. Enesa Karića *Dželaluddin es-Sujuti – komentator Kur'ana i enciklopedist pozne klasike islama*, koja je u pripremi za objavljivanje. Hafiz dr. Safvet Halilović u tekstu Dželaluddin es-Sujuti donosi zanimljive podatke o ugledu i učenosti ovog alima. Zbog važnosti i uticaja njegovog djela prvo smo predstavili rubriku TEFSIR. U ovoj rubrici piše i Ferid Dautović o suri En-Nur – Svjetlost. To je kontinuirani pregled temeljnih naglasaka kur'anskih sura koji su važni za interpretiranje i razumijevanje sadržaja Svetoga Teksta. Na tom tragu je i tekst Seada Seljubca o sintagmi Vlasnici rovova koja je preuzeta iz 4. ajeta sure El-Burudž, o načinima na koji komentatori Kur'ana nude podatke o tumačenju sadržaja te sure.

U rubrici PUTOKAZI Džemaludin Latić u tekstu pod naslovom O ciljevima našeg obrazovanja elaborira tezu o tome da su muslimani koji žive na evropskom kontinentu izloženi najrazornijim uticajima antiislamskih ideologija i neislamskih svjetonazora. Posebno se zanima za etničke zajednice koje već stoljećima žive kao muslimani na Balkanu, koji su imali svoju državu, svejedno da li je ona bila dominantno njihova ili su je dijelili sa drugim, kršćanskim narodima. Profesor Latić smatra da bi trebalo poraditi na novoj interpretaciji islama kao najefikasnijem sredstvu protiv raznolikih ideoloških tendencija koje su usmjerene protiv muslimana, jer islam, u svojoj autentičnosti i punini, bio je i ostaje nepoznanica i za muslimanske, a nekmoli za nemuslimanske generacije u svim državnim tvorevinama na

Balkanu. Stoga treba imati na umu dva osnovna cilja koja se moraju ugraditi u sistem našeg obrazovanja istikmal (upotpunjenost, savršenost) i 'alemijje (internacionalnost, kosmopolitizam) islama.

U rubrici SAGLEDAVANJA Mevludin Dizdarević piše o modernističkom mišljenju Husein ef. Đoze i njegovim polemike sa tradicionalnom ulemom. Dizdarević nastoji dati pregled modernističkog mišljenja rahmetli Đoze ukazujući na teme i predstavnike tradicionalne uleme s kojima je polemizirao. U istoj rubrici slijede tri teksta koji, svi na određeni način, tretiraju pitanje religijskih sloboda, obrazovnog sistema i položaja muslimana u tim državama. Anja Zalta obrađuje pitanje statusa i položaja muslimana u Sloveniji. Autorica postavlja pitanje kakvi to strahovi od islama proganjaju Slovence i tjeraju ih da osporavaju osnovno ustavno pravo njihovim sugrađanima muslimanima, pravo da imaju džamiju? Koliko to dobro Slovenci poznaju islam, pa tako slobodno donose zaključke i zauzimaju stavove koji odnose između muslimana i nemuslimana u toj zemlji dovede do stepena izrazite netolerancije? Šta predstavnici Islamske zajednice u Sloveniji mogu i žele učiniti na uspostavljanju boljeg dijaloga sa širom javnosti? Ifet Mustafić u tekstu Komparativna analiza zakonske regulative o slobodi vjere i pravnom statusu vjerskih zajednica u BiH, Republici Hrvatskoj i DZ Srbiji i Crnoj Gori analizira formalno-pravni okvir i ambijent njihovoga realiziranja. U tekstu Martine Schmied i Wolfganga Wieshaidera analitički je predstavljeno pitanje Islama i Evropske unije na primjeru Austrijskog modela.

U rubrici MUALLIM objavljujemo nastavak o zanimljivostima iz života novih američkih muslimana Imtaza Ahmada.

U rubrici HISTORIJA OBRAZOVANJA objavljujemo dva teksta. Ahmed Mehmedović piše o crticama i zanimljivostima iz života sarajevskih muftija, šejhova i evlija, te o ustanoviteljima i najznačajnijim predstavnicima halvetijskog reda. U drugom tekstu Emin Lelić piše o Mesnevhani Sarajeva, mevlevijskom tarikatu i percepciji Rumijevega djela u Bosni i Hercegovini.

I u ovom broju Muallima objavljujemo PREGLED u kojem usmjeravamo Vašu pažnju na knjige i publikacije koje su objavljene u proteklom periodu na bosanskom jeziku.

Nedžad Grabus